

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مختصر زبان عربی

ویژه دانشجویان حقوق برای آشنایی با زبان عربی

تألیف:

رضا رحیمی دهسوری

انتشارات چتر دانش

۱۳۹۳

سرشناسه: رحیمی دهموری، رضا، ۱۳۶۶ -

عنوان و نام پدیدآور: مختصر زبان عربی

ویژه دانشجویان حقوق برای آشنایی با زبان عربی

مشخصات نشر: تهران: جتر دانش، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۱۰۳ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۱۶-۶۱-۰۰

وضعیت فهرست‌نویسی: فبیای مختصر

یادداشت: این مدرک در آدرس <http://opac.nlai.ir> قابل

دسترسی است.

شماره کتابشناسی ملی: ۳۷۳۱۹۱۹

نام کتاب

مختصر زبان عربی

ویژه دانشجویان حقوق برای آشنایی با زبان عربی

ناشر

جتر دانش

تألیف

رضا رحیمی دهموری

نوبت و سال چاپ

اول - ۱۳۹۳

لیتوگرافی

آرمان پیشرو کیان

چاپ و صحافی

فرارنگ

شمارگان

۱۰۰۰

شابک

۹۷۸-۶۰۰-۷۳۱۶-۶۱-۰۰

قیمت

۶۰۰۰ تومان

مرکز بخش: تهران - خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - کوچه نوروز - بلاک ۱۳

تلفن مرکز بخش: ۶۶۴۷۸۹۱۵ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۸۹۰۵۹

پست الکترونیک: nashr.chatr@gmail.com

کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

فهرست

فصل اول: کلیات..... ۱۲

- ۱- نمودار کلی دسته بندی صرف و نحو در زبان عربی..... ۱۲
- ۲- تعریف کلمه و اقسام آن..... ۱۳
- ۳- انواع حرکات..... ۱۳
- ۴- انواع اعراب..... ۱۴
- ۵- انواع جمله..... ۱۵
- ۶- تجزیه و ترکیب اسم، فعل، جمله..... ۱۵

فصل دوم: فعل..... ۱۸

- ۲- تصریف فعل ماضی..... ۱۹
- ۳- تصریف فعل مضارع..... ۱۹
- ۴- تصریف فعل امر..... ۲۰
- ۵- ثلاثی و رباعی..... ۲۰
- ۶- مجرد و مزید..... ۲۰
- ۱- ۶- اوزان ثلاثی مجرد..... ۲۱
- ۲- ۶- اوزان ثلاثی مزید..... ۲۱
- ۲- ۶- معانی ابواب ثلاثی مزید..... ۲۲
- ۷- لازم و متعدی..... ۲۳
- ۸- معلوم و مجهول..... ۲۴
- ۹- معرب و منبئ..... ۲۵
- ۱۰- صحیح و معتل..... ۲۷
- ۱- ۱۰- اعلال..... ۲۸
- ۱- ۱- ۱۰- مثال..... ۲۹
- فعل معتل (مثال)..... ۳۰
- ۲- ۱- ۱۰- اجوف..... ۳۰
- فعل معتل (اجوف)..... ۳۳
- ۳- ۱- ۱۰- ناقص..... ۳۳

۳۴	فعل معتل (ناقص)
۳۵	فعل ناقص در ابواب ثلاثی مزید
۳۵	۱-۱-۱. لغیف
۳۶	فعل معتل (ثقیف)
۳۶	۱-۱-۲. مؤکد و غیر مؤکد

فصل سوم: اسم

۴۱	۱. تعریف اسم و نشانه‌های آن
۴۱	۲. معرفه یا نکره
۴۱	۳. اسم اشاره
۴۲	۴. اسم موصول
۴۳	(ب) موصول عام «مشتَرک»
۴۳	۵. ضمایر
۴۴	۱-۵. ضمایر متصل مرفوع
۴۴	۲-۵. ضمیر متصل منصوب و مجرور
۴۵	۳-۵. ضمایر منفصل مرفوع
۴۵	۴-۵. ضمایر منفصل منصوب
۴۶	۶. اضافه
۴۷	۷. معرب و مبنی
۴۸	۸. جامد و مشتق
۴۹	۱- اسم فاعل
۴۹	۲- اسم مفعول
۵۰	۳- اسم تفضیل
۵۰	۴- اسم الت (ایزار)
۵۰	۵- اسم مبالغه
۵۰	۶- صفت مشبیه
۵۱	۷ و ۸- اسم زمان و مکان
۵۱	۹. تأنیث و تذکیر

۱۰. مفرد و مثنی و جمع ۵۲

۱۰. اسم مصغر و منسوب ۵۴

الف) اسم مصغر: ۵۴

ب) اسم منسوب: ۵۵

۱۱. عدد: ۵۵

۱-۱۱. عدد اصلی ۵۶

۲-۱۱. عدد ترکیبی ۵۷

فصل چهارم: حرف ۶۰

۱. حروف عامل ۶۱

۲. حروف غیر عامل ۶۳

فصل پنجم: جمله [فعلیه و اسمیه] ۶۸

۱. جمله اسمیه ۶۹

۱- انواع خبر ۶۹

۲. نواسخ (افعال ناقصه، حروف مشبیه بالفعل، لای نفی جنس، ما و اخوات آن) ۷۰

۳. جمله فعلیه ۷۱

۱- ارکان جمله فعلیه ۷۲

۱-۳. فاعل: اسمی است که انجام فعل توسط آن صورت گرفته است. ۷۲

۲-۳. نائب فاعل: اسم مرفوعی است که پس از فعل مجهول می آید و فعل به آن نسبت

داده می شود: ضرب زید؛ زید زده شد. ۷۲

۳-۳. متممها ۷۳

۱-۳-۳. مفعول به ۷۳

۲-۳-۳. مفعول مطلق ۷۴

۳-۳-۳. مفعول معه ۷۴

۴-۳-۳. مفعول له (لاجله) ۷۴

۵-۳-۳. مفعول فیه ۷۵

۶-۳-۳. حال ۷۵

۷-۳-۳. تمیز ۷۶

۷۶ ۳-۳-۸. استثناء

۷۷ ۳-۳-۹. منادی

۷۸ ۳-۳-۱۰. اشتغال

۷۹ ۳-۴. توالی

۸۰ ۳-۴-۱. نعت

۸۲ ۳-۴-۳. تأکید

۸۳ ۳-۴-۳. بدل

۸۴ ۳-۴-۴. عطف

فصل ششم: فنون ترجمه..... ۸۸

۸۸ ۱. فن اول

۸۸ ۲- فن دوم

۸۸ ۳- فن سوم

۸۸ ۴- فن چهارم

۹۱ سایر فنون ترجمه

۹۱ ۵- فن پنجم

۹۲ نکات

۹۲ ۶- فن ششم

فصل هفتم: تجزیه و ترکیب کاربردی..... ۹۵

۹۵ ۷-۱. سوره فاتحه

۱۰۰ ۷-۲. سوره توحید

۱۰۳ منابع (به ترتیب اولویت استناد)

سخن ناشر

رشته حقوق با تمام شاخه‌ها و گرایش‌هایش به عنوان یکی از پرتعدادترین رشته‌های دانشگاهی کشور، گروه زیادی از دانشجویان علوم انسانی را به خود جلب نموده است. دانشجویانی که پس از تحصیل، وارد عرصه خدمت شده و در مناصب و جایگاه‌های گوناگون به ایفای وظیفه مشغول می‌شوند. منابع علمی‌یی که در دانشکده‌های حقوق، مبنای کار قرار گرفته و تحصیل دانشجویان بر مدار آن‌ها قرار دارد، در واقع مجموعه کتب و جزواتی هستند که طی سالیان متمادی کمتر تغییر یافته و از صورتی به صورت دیگر تبدیل پیدا کرده‌اند. این در حالی است که نیاز مبرم دانش پژوهان به مجموعه‌های برپا و سودمند، امری غیر قابل انکار است. به این ترتیب ضرورت تدوین کتب غنی و ارزشمند برای رفع نیازهای علمی دانشجویان این رشته و نیز رشته‌های قریب به حقوق، باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد. کتبی که از یک سو، روزآمدی و از سوی دیگر، تناسب با نیاز دانش پژوهان در آن‌ها، مورد توجه و لحاظ ناشر و نویسنده، قرار گرفته باشد. موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش به عنوان مجموعه‌ای پیشگام در امر نشر کتب آموزشی روزآمد و غنی، توانسته است گام‌های موثری در همراهی با دانشجویان رشته حقوق بردارد. این موسسه افتخار دارد که با بهره‌مندی از تجربیات فراوان خود و با رصد دقیق نیازهای علمی دانشجویان، اقدام به تولید آثاری نماید که مهم‌ترین دستاورد آن‌ها، تسهیل آموزش و تسریع یادگیری باشد. انتشارات چتر دانش امیدوار است که در این مسیر، بتواند با ارائه خدمات درخشان، سالیستگی‌های خود را به اثبات رساند.

فرزاد دانش‌سور

مدیر مسئول انتشارات چتر دانش

پیشگفتار

قال الله تبارک و تعالی: إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (یوسف آیه ۲)
خداوند متعال می‌فرماید: همانا ما آن را قرآنی عربی نازل کردیم، باشد که بیندیشد.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم
أَحَبُّ الْعَرَبِ لثَلَاثٍ: لِأَثْنَى عَرَبِيٍّ وَ الْقُرْآنِ عَرَبِيٍّ وَ كَلَامِ أَهْلِ الْجَنَّةِ عَرَبِيٍّ.

زبان عربی را به خاطر سه چیز دوست دارم: ۱- اینکه خودم عرب هستم ۲- قرآن عربی است ۳- زبان اهل بهشت عربی می‌باشد.

بعد از سیاسی فراوان بر خداوند متعال که توفیق به پایان رساندن این کتاب را به بنده عنایت فرمود با توجه به این که یادگیری زبان عربی به عنوان یک دانش آلی (در مقابل استقلالی) دغدغه جویندگان علم می‌باشد و تحریر کتاب‌هایی معمولاً به زبان عربی و اکثراً مبسوط موجب تشویش خاطر برخی از عزیزان شده است؛ در کتاب پیش رو (مختصر زبان عربی) تلاش کردیم مطالب را به صورت خلاصه و با بیان روشن در غالب نمودار و جدول با مثال‌های قابل درک جمع‌آوری کنیم تا ضمن اینکه قابل فهم برای خوانندگان باشد، نقشه راهی برای کسانی که علاقه مند به مباحث تفصیلی هستند ترسیم نمائیم. در این مجموعه با طرحی ابتکاری (بدون تفکیک بین بخش صرف و نحو، به شیوه‌ی کاملاً کاربردی) مطالب بیان شده است تا نیاز مخاطبین گرامی به تعدد منبع را پاسخ گرفته و فرایند یادگیری را سریع و لذت بخش نمائیم.

در اینجا لازم می‌دانم:

● از خانواده دلسوز و مهربانم که تاکنون پشتیبان و تکیه‌گاه من بودند صمیمانه قدردانی و تشکر نمایم.

● از همکاری و همیاری سرکار ارجمند خانم زهرا رحیمی، دانشجوی کارشناسی فقه و حقوق اسلامی تقدیر و تشکر نمایم.

● از جناب آقای فرزاد دانشور مدیریت محترم موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش و همکاران ایشان در آن مجموعه که زمینه چاپ این مجموعه را فراهم نموده‌اند قدردانی نمایم.

در پایان از تمامی مخاطبان عزیز درخواست می‌نمایم که اینجانب را از پیشنهادات و انتقاداتشان که به ارتقاء کیفی این مجموعه می‌انجامد محروم نفرمایند.

رضا رحیمی دهسوری

ایمیل: RezaRahimi127@yahoo.com